

Головне управління освіти і науки
Черкаської обласної державної адміністрації
Черкаський обласний навчально-методичний центр професійно
технічної освіти

Автор: Бессараб Тетяна В'ячеславівна

Посада: Майстер виробничого навчання

Місце роботи: Уманський навчальний центр №129

Назва матеріалу: Комплект інструкційно-технологічних карток до
теми «Обробка кишень»

Обсяг матеріалу: 53 сторінки

Матеріал схвалено на засіданні методичної комісії професій
швейного профілю та інфраструктурного напрямку Уманського
навчального центру №129
Протокол №4 від 30 листопада 2010р.

В методичній розробці представлено комплект інструкційно-технологічних карток по виготовленню всіх видів кишень. Картки включають назву операції, технічні умови її виконання та графічне зображення.

Дана інструкційно-технологічна документація рекомендується для застосування на уроках виробничого навчання з професій «Оператор швацького устаткування. Швачка», «Кравець».

Зміст

Вступ	
1. Класифікація кишень	7
2. Інструкційні картки	9
3. Термінологічний словник	50
Список використаних джерел	53

Вступ

Історія виникнення киш

Багато років в наукових колах були суперечки щодо появи в матеріально-побутовій культурі сучасного людства такого корисного винаходу як кишеня. Історики, археологи, дизайнери одягу, всі мали свою думку, вважаючи її єдино правильною. Проте недавні дослідження групи ізраїльських учених провели сенсаційний переворот в наших поглядах на це питання.

Звернувшись до історії, можна стверджувати, що до теперішнього часу існували два основні табори дослідників, що дотримуються діаметрально протилежних уявлень. Одна група стверджувала, що кишені винайшли ще предки сучасної людини - карманьонці. Саме наявністю кишень на одязі вони і відрізнялися від неандертальців, за що і були жорстоко винищені. Ідея кишень надовго була забута, проте жила у вигляді таємного знання довгі століття.

Друга численна група приписувала честь винаходу кишень італійським повстанцям - карманаріям, нібито що їх прозвали так за величезні кишені які нашивалися на одяг для перенесення боєприпасів. Звичайно, існувало ще безліч різних маргінальних уявлень про походження кишені, наприклад, багато хто приписував її винахід Леонардо да Вінчі, та тільки що йому не приписували?

Сенсаційна заява ізраїльських учених справила враження бомби. «Кишеню, в тому вигляді до якої ми звикли, винайшов єврейський кравець Беня Карман, що проживав в місті Кирьят-Шмона», - стверджують вони.

Є неспростовні свідоцтва у вигляді записів, звітів, різного роду документів. Нами були виявлені креслення перших моделей кишень, зроблених рукою геніального кравця», - говорить керівник дослідників, доктор Міхельсон.

Отже, як же з'явилася кишеня? Які політичні і економічні сили стояли за цим епохальним винаходом?

Виявляється, таємне замовлення на розробку «keshene» (а саме так кишеня називається на ідиш) кравець отримав від ізраїльського уряду. У до-кишенькову епоху готівка переносилася в гаманцях, підвішених до поясу або в поясних сумках. Це сприяло розгулу злочинності, зростанню кількості злочинів проти власності, створювало хвору і знервовану атмосферу на ринках, оскільки вкрасти такий кошіль в натовпі, не потребувало особливої праці.

Отримавши урядовий грант, кравець приступив до справи. На кресленнях, що збереглися, видно, що перші моделі кишень істотно відрізнялися від

сучасного вигляду. Зокрема вони були перевернуті. Така кишеня нашивалася на одяг поверх гаманця. Це звичайно доставляло деякі незручності злодіям, проте докорінно проблему вирішити не могли.

Прорив трапився тоді, коли Беня Карман додумався до наступного, геніального по простоті рішення. Узявши порожній гаманець, кравець пришив його з вивороту одягу, виконавши в ній невеликий отвір для руки. Таким чином, засунувши руку в гаманець, людина могла бути упевнена, що його надбання у повній цілості.

Це стало епохальною подією. Крім різкого зниження кількості крадіжок винахід Кармана дало декілька несподіваних ефектів. Так, наприклад, виявилось, що володар кишені здатний швидше проводити товарно-грошові операції, що сприяло зростанню економіки, а єврейські купці по кількості операцій міцно зайняли лідируюче місце на європейських і азійських ринках.

Все це принесло народу Ізраїлю довгі роки процвітання, а нам дало невід'ємний атрибут сучасного дизайну одягу, кишеню.

Можна припустити, що виникнення кишені стало певною революцією в одязі. Досить швидко кишеня стала не тільки практичним атрибутом одягу, але й набула декоративних рис, ставши елементом моди. За всієї різноманітності кишень, які в наш час застосовуються практично в кожному елементі одягу - від спідньої білизни до пальто, можна розрізнити два види: кишеня внутрішня (наприклад, в брюках та зовнішня (наприклад, нагрудна кишеня сорочки).

Що прийнято носити в кишенях

Загальне правило для чоловіків - в кишенях не повинно бути нічого зайвого. В кишенях брюк може бути носовичок, ключі, запальничка, невелика сума грошей. У будь-якому випадку предмети у кишенях брюк не повинні вип'ячуватись назовні. В брюках не прийнято носити ручки, окуляри, інші предмети, що можуть пошкодитись або забруднити одяг. Гаманець, що стирчить із задньої кишені брюк, не виглядає

естетично та приваблює злодіїв.

Годинник кладеться в спеціальну кишеню в брюках, якщо така відсутня, то підійде права кишеня. Нагрудна кишеня сорочки, всупереч поширеній практиці, не призначена для перенесення предметів, єдиний предмет, що

виглядає органічно добре відпрасована та складена носова хустка. Особисті документи, гаманець, ручку, записник, гребінець, окуляри, футляр для візиток або банківських карток, сигарет тощо, краще носити в кишенях піджака, або верхнього одягу.

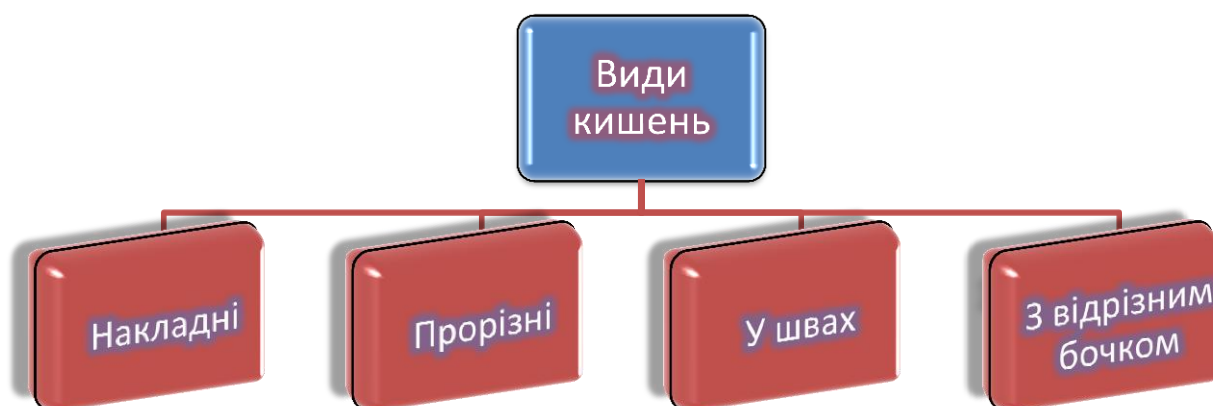
Окуляри та ручки не слід класти до зовнішньої кишені піджака - така нагрудна кишеня призначена для декоративної носової хустинки, або особистого документа. Всі решта речей слід носити в портмоне, чоловічій торбі або портфелі.

З появою кишені виникли народні прислів'я і приказки. Слово "карман" у них має як

прямий, так і переносний сенс.

Класифікація кишень

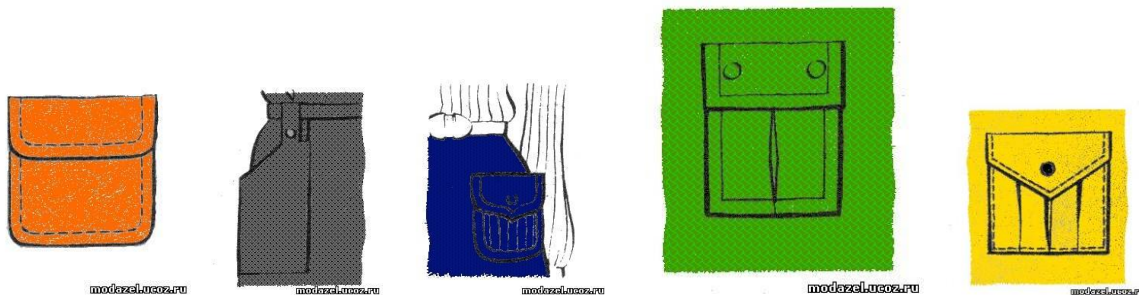
Кишеня виконує важливу функцію, вміщаючи в себе різні предмети. Крім того, вона робить істотний вплив на зовнішній вигляд виробу.

При виготовленні викрійок кишень необхідно враховувати способи їх подальшої технологічної обробки залежно від форми кишені і властивостей тканини, з якої виготовляється виріб.

Існує чотири основні види кишень: накладні, прорізні, у швах та з відрізним бочком. Поза сумнівом, форма кишені залежить від його призначення.

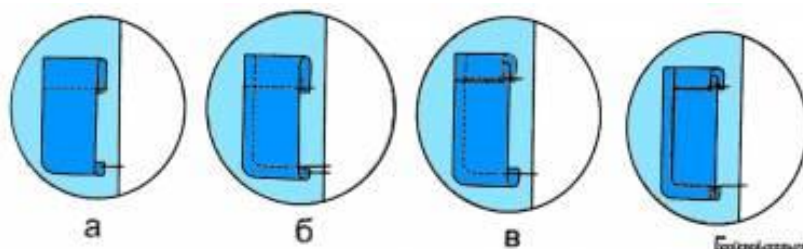
Накладні кишені ідеально підійдуть для декорування виробу, оскільки вони повністю видно з лицьового боку. Місце розташування і розміри кишені визначають по фасону і уточнюють на фігурі під час примірки виробу. З цією метою паперовий шаблон кишені приколюють шпильками до виробу. Накладна кишеня повинна підкреслювати переваги Вашої фігури, а не оголяти її недоліки. Тому вона не доречна на грудях великого розміру або на дуже округлих стегнах. Накладні кишені настрочують з лицьового боку, обробляючи краї рівно і акуратно. Їх часто виконують з прокладкою для додання стійкості тканини і збереження форми. Як матеріал прокладки застосовують м'яку бавовняну тканину.

Заготовка накладної кишені складається з обробки складок, пришивання листочок, окантовок або обшивання зрізів.

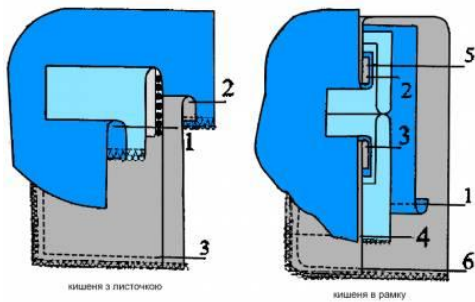
Верхній край накладної кишені обробляється листочкою, окантовкою, бейкою, обшивкою. Бейки, обшивки можуть бути суцільно кроєними з основною деталлю кишені або відрізними.

Накладні кишені можуть з'єднуватися з виробом зшивним, настрочним або накладним швами. Найбільш розповсюдженим і менш трудомістким є з'єднання кишені накладним швом. Варіанти з'єднання накладних кишень з виробом наведені на рисунку.

Кишеня у швах. Застосовується в різних видах жіночого і дитячого одягу з різьбленими фасонними лініями або похилими виточками. Її розташовують на бічній частині переду між фасонною лінією і бічним швом. Вхід в кишеню може бути оформлений листочкою, клапаном, воланом, мереживом або кантом.

Прорізнi кишені широко застосовують на будь-яких виробах - платтях, костюмах, блузах, спідницях, брюках та ін. Залежно від фасону лінія розрізу кишені може бути горизонтальною, вертикальною, похилою або фігурною. Вхід в прорізну кишеню може бути оброблений обтачками, клапаном або листочкою. При обробці прорізних кишень з листочкою, прокладку в листочки або кромку в їх верхні зрізи прокладають згідно з моделлю, в залежності від структури та товщини тканини, а також від розташування ниток основи в викроєних деталях. Всі відкриті зрізи деталей прорізних кишень та кишень в швах обметуються. Найбільший ефект при обробці кишень отримується при використанні двоголкових машин.

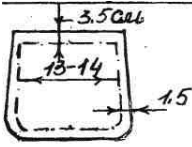
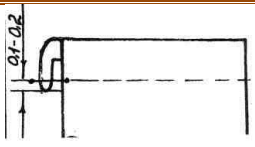

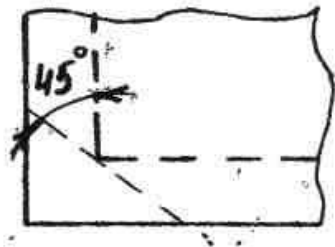
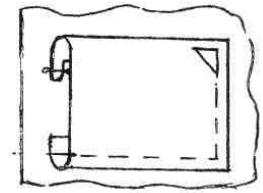
Кишені з відрізним бочком застосовують в брюках як в жіночих так і в чоловічих також в спідницях зустрічаються на спортивному одязі. Особливо ефектно вони виглядають на виробх з клітчастих або смугастих тканин, якщо смужка або клітка на кишені розташовуються під деяким кутом до відповідного малюнка основної деталі виробу.

ІНСТРУКЦІЙНІ КАРТКИ

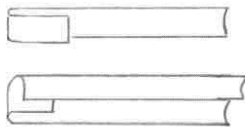
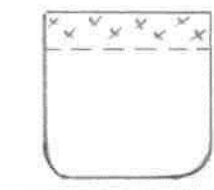

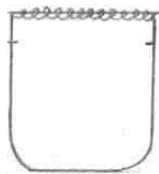
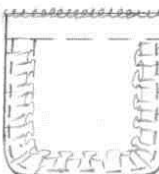
Обробка накладної кишені

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти накладну кишеню	Ширина верхнього краю 13-14см нижній її край повинен бути ширшим від верхнього на 1,5-2см, тобто становити 15-16см. Довжина кишені на 1,5-2см більша за ширину. Якщо тканина смугаста або картата, то її викроюють так, щоб малюнки кишені і основної деталі збігалися. Припуски на обробку верхнього краю 3,5-5см, а бічних сторін і нижнього краю 1,5-2см.
2	Прокласти нитку по контурах кишені в готовому вигляді	
3	Приметати пружок до верхньої частини кишені	З виворітного боку припуску на підгин на відстані 0,1см від прокладеної нитки.
4	Застрочити край припуску на підгин по верхньому краю кишені	Перегнути край припуску на виворотний бік на 0,5-0,7см, застрочити на відстані 0,2-0,3см від підігнутого краю
5	Обшити кути кишені	Припуск на підгин по верхньому краю кишені, перегнути по назначеній лінії на лицьовий бік і обшити кути бічних сторін до підігнутого краю припуску на обробку на відстані 0,1см від прокладеної нитки по контурах готової кишені.
6	Підрізати припуски на шви в обшитих кутах кишені.	Залишити 0,5см
7	Вивернути верхній край кишені на лицьовий бік	Вирівняти лінію верхнього краю кишені і виправити кути.
7.1	Застрочити підігнутий верхній край у бавовняних виробках	

8	Заметати краї кишені на виворітний бік	Прямыми стібками так, щоб прокладена строчка знаходилась на згині по бічних верхньому і нижньому краях
9	Призібрати на нитку припуск на підгин кишені в заокруглених кутах	Стягнути нитку
9.1	Зшити припуск на підгин бічних і нижньої сторони, якщо кути. Що знаходяться в нижній частині кишені, мають прямокутну форму.	
9.2	Розпрасувати шви зшивання нижніх кутів кишені	При розпрасуванні стежити, щоб припуск на підгин був однаковим по обидва боки від шва
9.3	Вивернути кути на лицьовий бік і виправити	
10	Припрасувати кишеню.	З виворітного боку
11	Позначити місце розташування кишені на основній деталі.	З лицьового боку основної деталі. Позначити лінію верхнього краю кишені, її два верхніх і один нижній кути кишені.
12	Приметати кишеню до основної деталі.	Прямыми стібками по позначених лініях на відстані 0,5-1см від бічних і нижнього країв кишені
13	Настрочити кишеню на основну деталь	Оздоблювальну строчку прокласти на відстані, яка передбачена моделлю. Верхні кути кишені закріпити подвійною строчкою або у формі трикутника. У виробках з шерстяних і шовкових тканин для міцності з виворітного боку слід підкласти клаптики бавовняної тканини прямокутної форми.

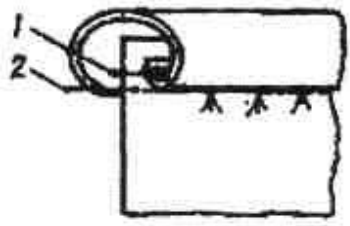
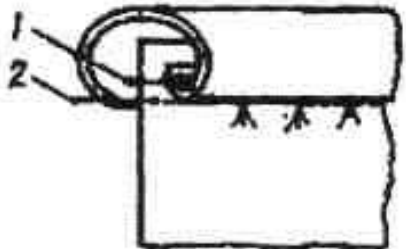
Обробка накладної кишені з кантом оборкою чи мереживом

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
Заготовка канта, оборки, мережива		
1	Викроїти смужку для канта чи оборки (для кишені з кантом чи оборкою) Підібрати мереживо для оздоблення (для кишені з мереживом)	З оздоблювальної тканини. Ширина смужки 1,5-2,5 мм. Смужку викроїти під кутом 45 до нитки основи Довжиною що дорівнює довжині бічних та нижнього зрізів кишені плюс 20 мм
2	Запрасувати одночасно верхні кінці смужки для канта і всю смужку вдвоє вздовж (для кишені з кантом)	Підігнути кінці смужки на виворітну сторону на 10 мм. потім скласти вдвоє лицьовим боком назовні по довжині і запрасувати
2.1	Обметати один повздовжній зріз смужки для оборки (для кишені з оборкою)	По лицьовій стороні
2.2	Прокласти дві паралельні строчки по не обметаному зрізу смужки для оборки, і стягнути оборку (для кишені з оборкою)	Кінці смужки загнути на виворітну сторону на 10 мм. Першу строчку прокласти на відстані 5 мм від зрізу, а другу - на відстані 5 мм від попередньої строчки. Оборку стягнути до потрібної довжини.
Заготовка кишені		
3	Продублювати припуск на підгин верхнього краю кишені	До лінії перегину з виворітної сторони

4	Обметати верхній зріз кишені	По лицьовій стороні
5	Приметати запрасований кант, стягнути на нитці оборку або мереживо до бічних та нижнього зрізів кишені	Кінці мережива загнути на виворітну сторону на 10мм. Прикласти кант, оборку або мереживо на лицьовий бік кишені так, щоб верхні кінці збіглися, з позначеною лінією згину верхнього краю кишені. Зрізи канта, оборки чи мережива урівняти із зрізами кишені і приметати шириною шва 5-7мм
6	Перегнути припуск на підгин по верхньому краю кишені і заколоти булавками.	На лицьовий бік по позначеній лінії. Між припусками і кишенею – кант, оборка або мереживо
7	Обшити кути кишені, не обриваючи строчки, пришити кант, оборку або мереживо.	Зі сторони канта, оборки або мережива шириною шва 5-7мм.
8	Підрізати припуски на шов в кутах, видалити нитку приметування.	Залишаючи припуск 2-3мм завширшки.
9	Вивернути кути кишені на лицьовий бік	За допомогою кілочка
10	Запрасувати шов пришивання канта, оборки чи мережива та припрасувати кишенею.	З лицьової сторони, направляючи припуски на шов у виворітний бік кишені, вирівнюючи кути і боки кишені
11	Застрочити край припуску на підгин по верхньому краю кишені	З виворітної сторони на відстані 5-7мм від обметаного зрізу.

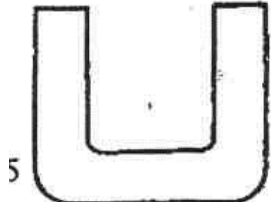
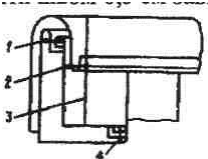
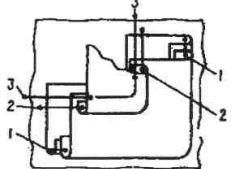
12	<i>З'єднання кишені з основною деталлю</i>	
	Приметати кишеню до основної деталі	По контрольних знаках на основній деталі, прямими стібками на відстані 3-5мм від бічних і нижнього країв кишені
13	Настрочити кишеню на основну деталь	На відстані 1-2мм від шва пришивання оздоблення
14	Видалити нитки приметування кишені, перевірити якість.	Перевіряючи симетрію кишені
15	Приprasувати кишеню в готовому вигляді	З лицьової сторони через проprasовувач.

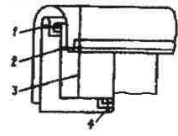
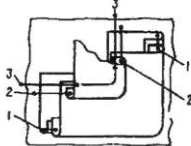
Обробка накладної кишені з зборками або складками

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Утворити зборки або закласти складочки	По верхньому краю накладної кишені за моделлю
2	Обробити бічні сторони і нижній край кишені	Якщо є припуски – перегнути на виворітній бік і заправувати, а овальні краї кишені обробити обшивкою яку викроюють залежно від форми кишені
3	Заправувати смужку тканини для обкантовування верхнього краю кишені	Перегнути вдвоє вздовж виворітним боком у середину і заправувати згин, одночасно підігнути всередину кінці смужки на 1 см
4	Пришити смужку до верхнього краю кишені (попередньо можна приметати операція 1)	Підготовлену смужку лицьовим боком вкласти на лицьовий бік кишені зрізами до її верхнього зрізу, приметати і пришити. Ширина шва залежить від ширини канта
5	Виметати шов пришивання смужки	Пришитою смужкою обігнути шов, утворити кант і закріпити його прямими ручними стібками ,які прокладають на відстані 0,1см від шва пришивання смужки. При цьому з виворітного боку кишені під строчку повинен потрапити внутрішній край смужки
6	Закріпити кант машиною строчкою(операція 2)	У шов пришивання смужки

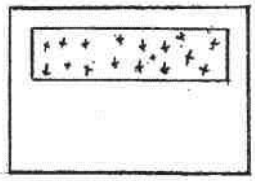
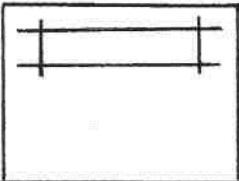
7	Припрасувати кишеню	З виворітного боку
8	Приметати кишеню до основної деталі	По контрольних знаках на основній деталі прямими стібками на відстані 0,3-0,5см від бічних і нижнього країв кишені
9	Настрочити кишеню на основну деталь	На відстані від бічних і нижнього країв за моделлю. У верхній частині кишені з виворітного боку під строчку підкласти клаптики бавовняної тканини прямокутної форми

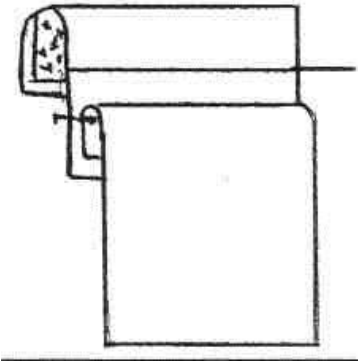
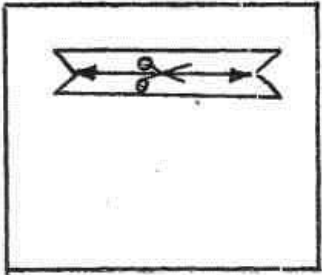
Обробка накладної кишені з бейкою

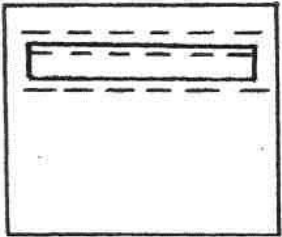
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти оздоблювальну бейку для накладної кишені – дві частини(зовнішню і внутрішню)	По формі кишені. Ширина бейки - за моделлю(рис1) Рис1
2	Обшити верхні і зовнішні краї бейки (рис2,3,4,операція 1)	Скласти дві частини бейки лицьовими боками всередину, вирівняти зрізи. Обшити швом 0.5см завширшки. Рис2 Рис3 Рис4
3	Вивернути бейку на лицьовий бік.	Утворити кант 0,1см завширшки в бік внутрішньої частини.
4	Виметати шов обшивання бейки.	З боку внутрішньої частини через пропрасовувач.
5	Припрасувати бейку	По допоміжному лекалу в кожному куті бейки.
6	Позначити лінію пришивання бейки до кишені	

7	Застрочити підігнутий зріз припуску на обробку верхнього краю кишені (рис.3 операція 2)	Відігнути на виворітній бік на 0,5-0,7см завширшки і застрочити на відстані 0,1-0,2см від підігнутого краю
8	Приметати бейку до кишені (рис.3 операція3)	Кишеню і зовнішню частину бейки скласти лицьовими сторонами всередину, вирівняти зрізи. Верхній оброблений край бейки розмістити на рівні згину верхнього краю кишені. Припуск на обробку верху кишені перегнути на лицьовий бік по лінії згину.
9	Пришити бейку до кишені а верхні кути кишені обшити(рис.3,операції 3,4. Рис.2 операція 2)	Біля примету вальної строчки
10	Підрізати припуски на шви в кутах. Вивернути кути кишені, відвернути в бік пришиту бейку	Ширина припуску становить 0,2-0,3см.
11	Запрасувати припуски на шов пришивання бейки, припрасувати кишеню.	В бік кишені
12	Приметати кишеню до основної деталі	По контрольних знаках на основній деталі прямими стібками 0,3-0,5см від бічних та нижнього краю кишені
13	Настрочити кишеню на основну деталь(рис.4 операція 1.)	На відстані 0,1см. від шва обшивання бейки, або по шву її пришивання. При настрочуванні у верхню частину кишені з виворітного боку підкласти клаптики бавовняної тканини прямокутної форми для міцності кишені.

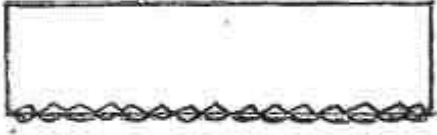
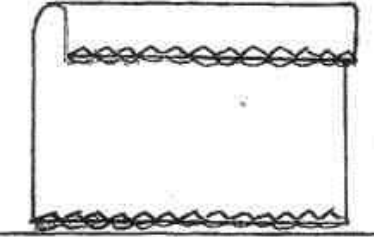
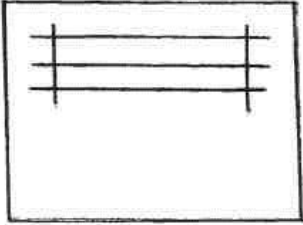
Обробка прорізної кишені з листочкою з вшивними кінцями

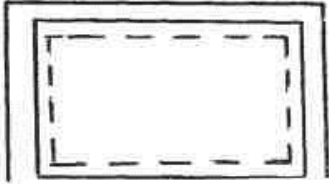
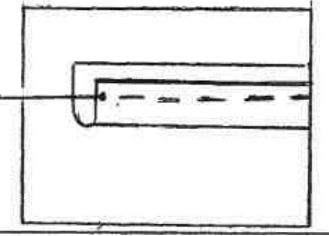
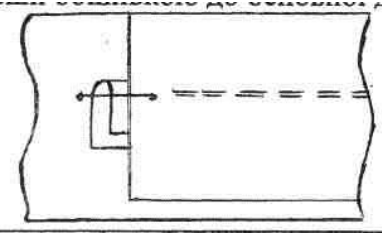
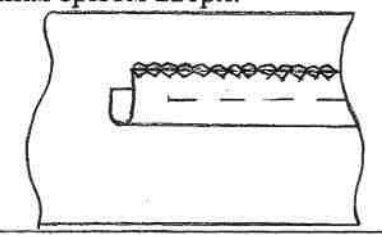
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти деталі крою: а) Із основної тканини: - основну деталь (для зразка розміром 20 x 20); - листочку; Підзор; б) Підкладку кишені; в) Із клеєної прокладки: - повздовжник; - прокладку в листочку.	Деталі крою замалювати крейдою з виворітної сторони тканини з допомогою лекал та з врахуванням напрямлення нитки основи і викроїти. Зробити необхідні надсічки.
2	Приклеїти повздовжник	З виворітного боку основної деталі по місцю розташування кишені.
3	Позначити місце розташування кишені	З лицьового боку основної деталі. Відстань між горизонтальними лініями дорівнює ширині готової листочки, між вертикальними лініями довжині кишені
Заготовка листочки та мішковини		
4	Приклеїти прокладку в листочку	З виворітного боку на зовнішню сторону литочки до лінії перегину по надсічках.
5	Запрасувати листочку по лінії перегину	З лицьової сторони через вологий пропрасовувач по надсічках.
6	Пришити мішковину до внутрішнього боку литочки	Скласти внутрішній (ширший) бік листочки з підкладкою лицем до лица.
7	Запрасувати шов пришивання мішковини	У бік мішковини

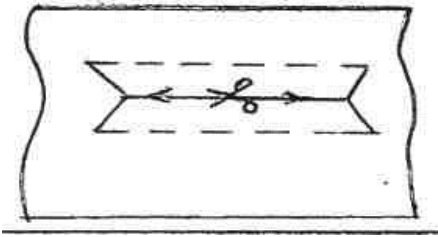
8	Позначити ширину готової листочки (лінію пришивання листочки)	З внутрішнього боку листочки
9	Пришити листочку (можна попередньо приметати)	Прикласти листочку до основної деталі позначеною лінією, ввєрх. Сумістити позначену лінію на листочці з нижньою горизонтальною лінією на основній деталі. Строчку починати і закінчувати між вертикальними лініями.
10	Пришити підзор до основної деталі (можна попередньо приметати)	Прикласти підзор до основної деталі, лицем до лица. Шов пришивання підзора збігається з верхньою горизонтальною лінією позначеної кишені на основній деталі. Строчку починати і закінчувати між вертикальними лініями.
11	Перевірити правильність пришивання листочки та підзору	З виворітного боку відстань між строчками повинна дорівнювати ширині листочки. Строчки повинні бути паралельними і закінчуватись на одному рівні.
12	Розрізати вхід у кишеню. Вивернути мішковину та підзор на виворітній бік	Зі сторони по довжника не доходячи до кінців строчок на 1мм.
13	Виметати шви пришивання листочки і підзора	Прямими стібками на відстані 3-5мм від шва

14	Заметати вхід у кишеню	Прямими стібками, підтягуючи листочку до шва пришивання підзора
15	Пришити мішковину до нижнього зрізу підзора	Скласти нижній зріз підзора з нижнім зрізом мішковини лицем до лиця
16	Припрасувати кишеню, запрасовуючи шов пришивання підкладки до нижнього зрізу підзора	З виворотного боку, запрасовуючи шов пришивання підкладки до підзора у бік підкладки
17	Вшити кінці листочки і обшити мішковину	Закріпити розрізні кіточки зворотною строчкою. При обшиванні мішковини куточки заокруглити.
18	Відпарити кишеню	З лицьового боку через пропрасовувач
19	Видалити нитки заметування кишені	З лицьової сторони
20	Виконати кінцеву ВТО кишені	Зняти ласи, усунути відбитки ниток заметування.

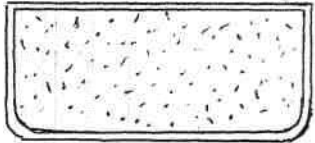
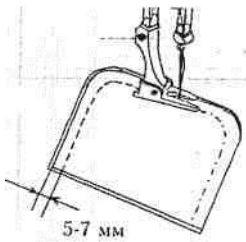
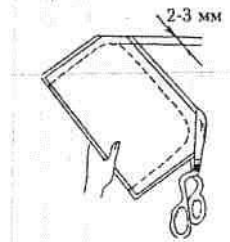
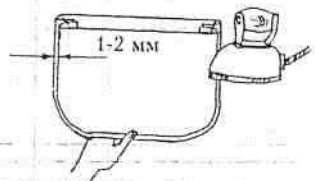
Обробка прорізної кишені «в рамку» в легкому одязі (без підзора коли мішкочина викросна із основної тканини)

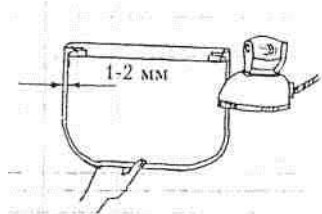
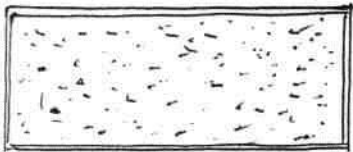
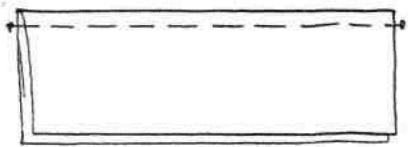
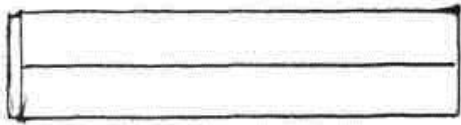
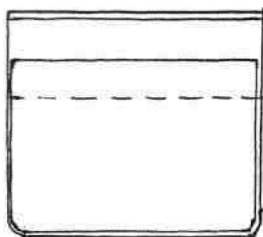
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
	Обробка обшивок	
1	Обметати позовжній зріз нижньої обшивки	По лицьовій стороні
2	Припрасувати нижню обшивку, склавши її на 1/3 ширини	Виворітною стороною всередину
3	Припрасувати верхню обшивку	Склавши вдвоє, виворітною стороною всередину.
4	Позначити місце розташування кишені	На лицьовій стороні основної деталі трьома горизонтальними та двома вертикальними лініями. Відстань між горизонтальними лініями дорівнює ширині обшивок в готовому вигляді.
5	Прокласти нитку по лінії входу в кишеню	Прямими стібками 10-15мм завдовжки між вертикальними лініями
6	Позначити лінію розташування кишені на нижній мішкочині	По надсічках або по лекалу

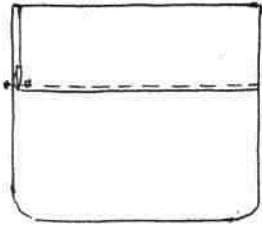
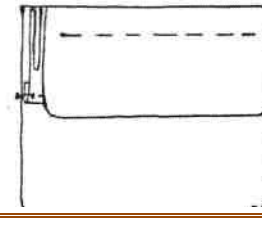
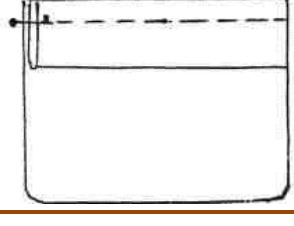
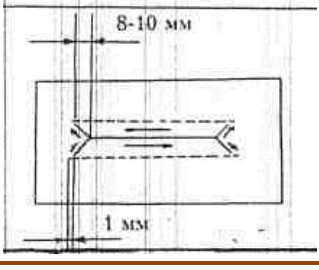
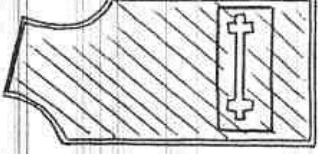
7	Приметати верхню мішковину до основної деталі в місці розташування кишені	Виворотною стороною мішковини до виворотної сторони основної деталі прямими стібками, суміщаючи позначену лінію на мішковині з лінією на основній деталі
8	Настрочити верхню обшивку на нижню мішковину	На лицеву сторону мішковини по надсічках на відстані від згину що дорівнює ширині обшивки в готовому вигляді.
9	Пришити верхню обшивку з мішковиною до основної деталі	По верхній горизонтальній лінії в строчку пришивання обшивки до мішковини між вертикальними лініями, приклавши обшивкою до основної деталі.
10	Пришити нижню обшивку до основної деталі.	По нижній горизонтальній лінії між вертикальними лініями на відстані від згину обшивки, що дорівнює її ширині в готовому вигляді, приклавши обшивку обметаним зрізом вверх.

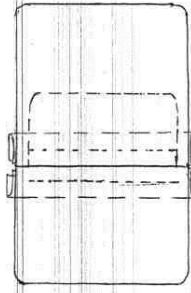
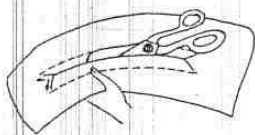
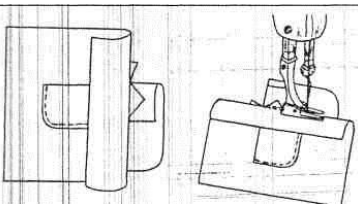
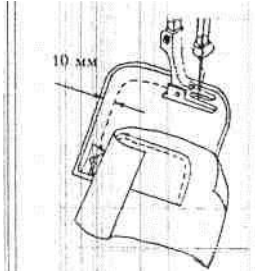
11	Розрізати вхід в кишеню	З виворітного боку по лінії входу в кишеню не доходячи до них на 1мм
12	Вивернути обшивку з мішковиною на виворітну сторону	Через розрізаний вхід в кишеню
13	Закріпити куточки кишені	До нижньої мішковини
14	Видалити нитки приметування верхньої мішковини до основної деталі	За допомогою ножиців
15	Настрочити обметаний зріз нижньої обшивки до верхньої мішковини	Шириною шва 5мм
16	Обшити мішковину кишені	Шириною шва 10мм по верхній мішковині
17	Обметати шов обшивання мішковини	Зі сторони нижньої мішковини
18	Припрасувати кишеню в готовому вигляді	З лицевої сторони через пропрасовувач

Обробка прорізної кишені з клапаном і двома обшивками.

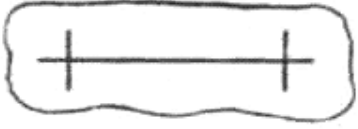
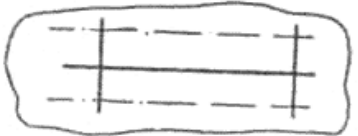
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
	Обробка клапана	
1	Викроїти клапан, підкладку і прокладку клапана	Клапан і підкладку клапана з основної або оздоблювальної тканини; прокладку – з тканини з одnobічним клейовим покриттям.
2	Продублювати підкладку клапана	На виворітній бік підкладки клапана
3	Обшити клапан	Склавши деталь лицьовими боками всередину, з'єднати швом 0,5-0,7см, припосаджуючи клапан у кутиках
4	Підрізати припуски у кутах	Залишаючи 0,2-0,3см
5	Вирізати прокладку з шва обшивання	Біля шва обшивання
6	Вивернути клапан на лицьовий бік	Виправити кутики, утворити перекант

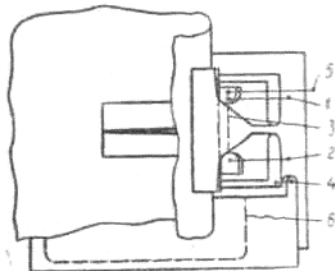
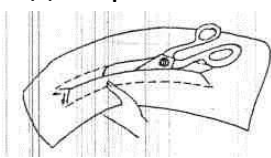
7	Припасувати клапан і позначити ширину клапана в готовому вигляді.	З боку підкладки клапана
Обробка обшивок		
1	Викроїти обшивку та прокладку	Обшивка викроюється з основних тканин; Прокладка – з тканини з одnobічним клейовим покриттям
2	Продублювати обшивку	Накласти дублери на виворітній бік обшивки і продублювати
3	Запрасувати обшивки	Перегнути по надсічках на лицеву сторону і запрасувати
4	Прокласти оздоблювальну строчку	По згину обшивки швом 0,2см
5	Позначити місце пришивання обшивок	Згідно трафарету
Обробка мішковини		
1	Викроїти мішковину і підзор	Мішковину з підкладкової тканини; Підзор – з основної

2	Настрочити підзор на більшу мішковину	Накласти підзор на більшу мішковину, підігнути на 0,5-0,7см, настрочити на 0,2см.
3	Настрочити обшивку і клапан на мішковину з підзором	На лицевий бік мішковини з підзором накласти обшивку, клапан, урівняти всі зрізи і настрочити згідно розмітки швом 1см.
4	Настрочити обшивку на меншу мішковину	Урівняти зрізи обшивки і мішковини, настрочити згідно розмітки швом 1см.
Збір кишені		
1.	Намітити місце розташування кишені	Трьома горизонтальними лініями, 2 вертикальними на лицевому боці пілочки
2	Наметати повздовжник, або продублювати	З вивороту деталі на місці розташування кишені.

3	Настрочити більшу мішковину з обшивкою і клапаном на пілочку	Накласти обшивку, клапан, мішковину на пілочку лицем до лиця і настрочити швом згідно ширини клапана
4	Настрочити меншу мішковину на пілочку	Накласти мішковину з обшивкою на лицевий бік пілочки і настрочити швом настрочування більшої мішковини.
5	Розрізати вхід в кишеню	В два прийоми: 1. по середній лінії, не дорізаючи до кінців 1-1,5см. 2. на кутики, не дорізаючи по 0,1см.
6	Вивернути мішковини в проріз кишені	Виправити кутики, вирівняти обшивки і клапан
7	Закріпити кінці обшивок і кутики	З вивороту кишені урівняти обшивки, накласти відрізаний кутик і настрочити подвійною закріплювальною строчкою.
8	Зшити мішковину кишені Перевірити якість обробки кишені	Урівняти мішковини, зшити швом 2см. Рівномірність по ширині обшивок, якість оздоблювальних строчок, закріпок.

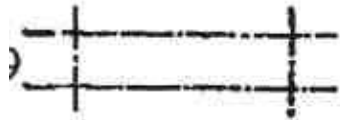
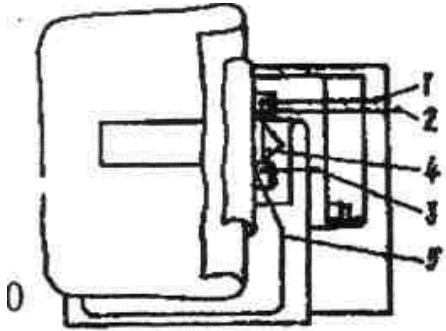
Обробка прорізної кишені у рамку з заправованими обшивками

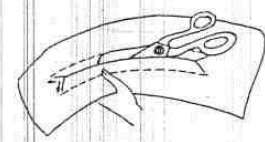
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Позначити місце розташування кишені	З лицьового боку виробу, виконати прокладні строчки
2	Позначити дві допоміжні лінії	Прокладною строчкою вище і нижче від лінії розрізу кишені на відстані, вдвоє більший за кант. Наприклад, якщо кант випускати на 0,5см, то від лінії, що визначає вхід до кишені, треба відступити вгору і вниз по 1см
3	Викроїти деталі кишені дві повздовжні обшивки Повздовжник Підкладку кишені/з однієї або двох частин-більшої і меншої/	З основної або оздоблювальної тканини, ширина обшивки для обробки верхнього краю кишені становить 3-5см; нижнього краю 6-8см З бавовняної /або основної/тканини в повздовжньому напрямі так, щоб виступав за межі рамки на 1,5-2см з усіх чотирьох боків Підкладку з основної тканини
4	Приметати повздовжник	З виворітного боку так, щоб середина повздовжника збіглася з позначеною лінією кишені
5	Заправувати згини обшивок	Перегнути вздовж навпіл виворітними боками у середину обшивку верхнього краю кишені, а потім один з повздовжніх країв на виворітній бік на 1-1,5см

6	Приметати обшивки	Обшивки прикласти до лицьового боку основної деталі згинами до позначених допоміжних ліній, зрізами в бік розрізу кишені. Обшивку для обробки нижнього краю кишені прикласти вужчим заправованим боком
7	Пришити обшивки(операція1,2)	Відстань від згинів обшивок до строчок дорівнює ширині канта/рамки/1 становить 0,3-0,5см, 0,7см. кінці строчок закріпити
8	Розрізати вхід у кишеню	З виворітного боку між строчками, починаючи від середини кишені по обидва боки. На відстані 1см від кінців кишені виконати надсічки до кутів, не доходячи до строчок на 0,1-0,15см
9	Вивернути обшивки на виворітній бік	Через отвір що, утворився
10	Виметати шви пришивання обшивок і зметати отвір для кишені	Виметати прямими стібками на відстані 0,2-0,3см від швів пришивання обшивок з лицьового боку основної деталі. Зметувати краї кишені косими стібками так, щоб рамки були у стик, не затягуючи стібків
11	Припрасувати кишеню	З виворітного боку, підтягуючи обшивки

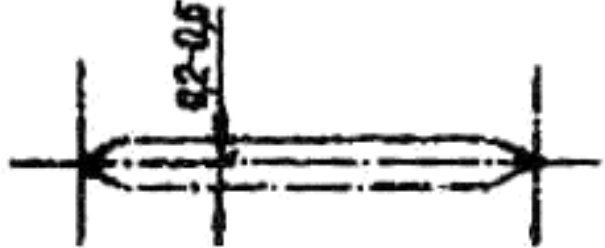
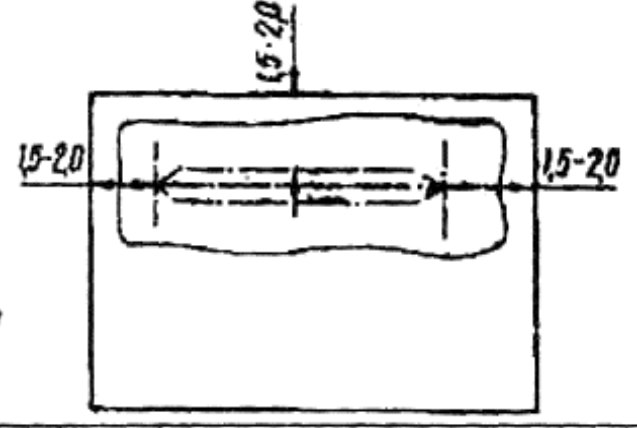
12	Закріпити кінці кишені	З виворотного боку основу кутів закріпити машинною строчкою, відгинаючи основну деталь на лицьовий бік
13	Пришити меншу частину підкладки кишені до нижньої обшивки	Ширина шва 1см. припуск на шов відігнути в бік підкладки кишені. Попередньо приметати
14	Закріпити верхній край кишені	Попередньо приметати. Пришити з виворотного боку по шву пришивання обшивки/основну деталь при цьому відвернути/. Ширина припусків на шов становить 1,5см
15	Обметати зрізи швів пришивання підкладки кишені до обшивок	На спеціальній машині
16	Зметати підкладку кишені по бічних і нижніх краях	Відстань від зрізів підкладки кишені до строчки-1,5см
17	Зшити підкладку кишені	З трьох боків, закріплюючи кути кишені і заокруглюючи строчку в кутах і підкладки кишені
18	Припрасувати кишеню.	

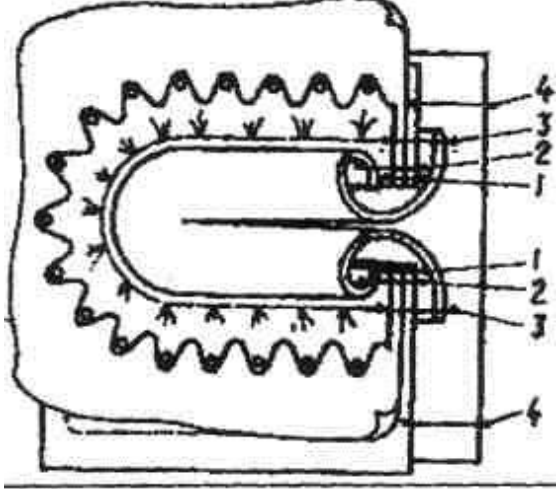
Обробка прорізної кишені з клапаном ,нижній край якої оброблений підкладкою

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти деталі кишені	
	Клапан і підкладку клапана	З основної або оздоблювальної тканини
	Підкладку кишені з двох частин (одна на 3-4см довша від другої)	З основної тканини ,напрям нитки основи якої проходить уперек підкладки вздовж розрізу кишені
	повздовжник	З бавовняної тканини
2	Позначити місце розташування кишені	З лицьового боку деталі чотирма лініями. Верхня горизонтальна – лінія пришивання клапана ,нижня горизонтальна – лінія пришивання обшивки (підкладки),відстань між вертикальними лініями дорівнює довжині клапана плюс 0,2см ,між горизонтальними-подвійній ширині канта (рамки)
		
3	Приметати повздовжник	З виворітного боку
4	Запрасувати верхній край підкладки (її меншу частину)	На виворітний бік на 1,5см
5	Пришити клапан до основної деталі (операція 1)	У шов пришивання клапана з боку повздовжника
		
6	Пришити підкладку (операція2)	У шов пришивання клапана з боку повздовжника

7	Пришити заправовану обшивку (верхній заправований край меншої частини підкладки (операція 3)	Заправовану обшивку покласти згином до позначеної нижньої лінії, пришити на відстані 0,5-0,7см від згину обшивки (підкладки кишені.)
8	Розрізати отвір у кишеню	
9	Вивернути на виворітний бік зрізи клапана і підкладки кишені	Через прорізний отвір
10	Виправити рамку і підтягнути її до шва пришивання клапана	Так ,щоб шов пришивання клапана і згин рамки (канта)збігалися
11	Закріпити кінці кишені (операція 4)	Машинною строчкою по основі кутів
13	Обметати зрізи підкладки кишені	На спеціальній машині
14	Припрасувати кишеню	З виворітного боку, лицьового-через пропрасовував.

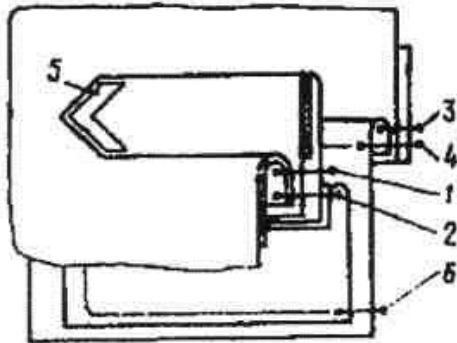
Обробка прорізної кишені з оборкою або мереживом

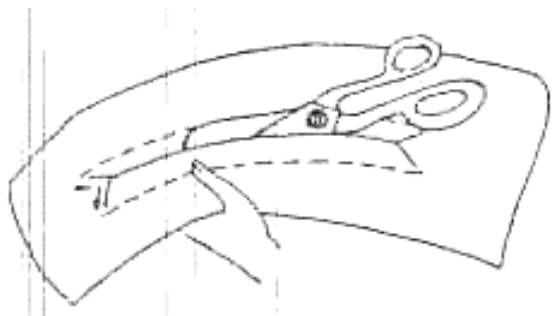
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти деталі кишені оборку (мереживо)	Довжина оборки повинна бути в півтора рази довшою від довжини по лінії її пришивання
	Підкладку (з двох однакових частин)	З основної тканини
	Смужку для обкantuвання розміру кишені	З основної або оздоблювальної тканини під кутом 45° до нитки основи 3,0-3,5см. завширшки; її довжина повинна дорівнювати довжині лінії пришивання плюс 2-3см.
2	Назначити місце розташування кишені	На основній деталі з лицьового боку трьома лініями - однією вздовж (визначає напрям кишені) і двома впоперек (визначають розмір кишені).
3	Позначити допоміжні лінії для пришивання оборки (мережива)	
4	Приметати підкладку кишені з виворітного боку основної деталі	Скласти виворітними боками основну деталь і підкладку всередину так, щоб зрізи підкладки виступали по бічних і верхніх краях кишені на 1,5-2,0см.

5	Приметати оборку (мереживо) до основної деталі	Оборку (мереживо) стягнути на нитку, утворити зборку, покласти його виворотним боком на лицьовий бік основної деталі і приметати по позначеній допоміжній лінії. Кінці оборки (мережива) повинні перекривати один одного на 1,0-1,5см. З підгином зрізу на виворотній бік. Необроблений зріз оборки направити до зрізу.
6	Пришити оборку (мереживо) до основної деталі (операція 1)	Пришити по оборці, ширина шва 0,3-0,4см.
7	Запрасувати смужку тканини для обкантивання	Скласти смужку вздовж посередині виворотним боком усередину і запрасувати
8	Приметати запрасовану смужку до основної деталі	Смужку покласти на оборку (мереживо) зрізами до розрізу кишені і приметати прямими стібками 0,7-1,0см. Завдовжки, прокладаючи строчку по шву пришивання оборки (мережива). Кінці смужки повинні перекрити один одного на 1,0-1,5см з підгином уверх нижнього кінця
9	Пришити приметану смужку (операція 2)	Пришивати по смужці по шву пришивання оборки (мережива)
10	Розрізати отвір для кишені	З виворотного боку, не доходячи до строчки на 0,1-0,2см.

11	Обкантиувати проріз кишені	Відігнути пришиту смужку на виворітний бік через утворений отвір, обігнувши припуск на шов пришивання смужки, і закріпити прямими стібками, утворити кант 0,3- 0,6см.
12	Закріпити кант машинною строчкою (операція 3)	Прокласти строчку по шву пришивання смужки, при цьому з виворітного боку внутрішній край смужки повинен потрапити під строчку
13	Приметати другу частину підкладки кишені	Покласти другу частину підкладки лицьовим боком на першу, вирівнюючи зрізи
14	Зшити підкладку (операція 4)	Ширина шва 1,2- 1,5см.
15	Обметати зрізи підкладки кишені	На спеціальній машині
16	Припрасувати кишеню	З виворітного і лицьового боків через пропрасовувач

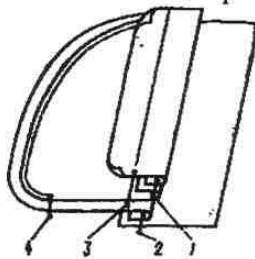
Обробка прорізної кишені з настрочною листочкою

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти деталі кишені	
	листочку	З основної або оздоблювальної тканини
	підкладку з двох частин	З основної тканини
	повздовжник	У виробках із тканин, що легко розтягуються, з бавовняної тканини
2	Позначити лінію пришивання на готовій листочці (ширину готової листочки)	Милом з боку підкладки листочки
3	Позначити місце розміщення кишені на основній деталі	Трьома лініями – однією горизонтальною, яка визначає лінію пришивання листочки, і двома поперечними, що визначають розмір кишені
4	Приметати повздовжник	З виворітного боку під лінією кишені двома строчками на відстані 0,5см від зрізів приметати повздовжник так, щоб більша його частина по ширині була розміщена в бік листочки в готовому вигляді на 1,0см по ширині нижче від шва пришивання листочки
5	Приметати листочку до основної деталі	Сумістити позначені лінії на підкладці листочки і на основній деталі, приметати прямими стібками
6	Пришити листочку до основної деталі (операція 1)	Пришити по підкладці листочки з закріпками в кінцях строчки

7	Приметати підкладку кишені до шва пришивання листочки	Вкласти підкладку кишені лицьовим боком до підкладки листочки, вирівняти зрізи листочки і підкладки, приметати прямими стібками
8	Пришити підкладку кишені до шва пришивання листочки (операція 2)	Строчку прокласти з боку повздовжника в шов (або біля шва) пришивання листочки
9	Пришити другу частину підкладки кишені до основної деталі (операція 3)	Можна попередньо приметати. Відігнути шов пришивання листочки і підкладки в бік листочки, вкласти другу частину підкладки лицьовим боком униз у стик до шва пришивання листочки і пришити на відстані 0,8-1,0см від нього. Шов пришивання підкладки повинен бути коротшим від листочки на 0,2см в кожному кінці
10	Настрочити підкладку на припуск для шва пришивання підкладки кишені (операція 4)	Відігнути підкладку в бік підкладки кишені і настрочити на відстані 0,1-0,2см від шва
11	Зробити отвір для кишені	З виворітного боку, починаючи від середини і не доходячи 1,0см до кінців строчок, зробити похилі розрізи, закінчити їх на відстані 0,1-0,2см від кінців строчок
12	Вивернути підкладку на виворітний бік	Через утворений отвір
13	Виметати шов пришивання листочки	Прямими стібками на відстані 0,2-0,3см від шва пришивання листочки по основній деталі з лицьового боку

14	Приметати листочку до основної деталі	Прямыми стібками по кінцях листочки, суміщаючи малюнок на листочці і на основній деталі, а також стежачи, щоб не було зайвої тканини під листочкою
15	Закріпити кінці листочки (операція 5)	Настрочити на зшивній машині на відстані 0,2 і 0,7см від краю так, щоб кути розрізу кишені сховались між строчками. Кінці листочки можна підшити потайними ручними стібками, а на відстані 0,5-0,7см від кінців листочки прокласти спушну строчку (в цьому випадку кути розрізу кишені також захищаються між строчками)
16	Зшити підкладку кишені (операція 6)	Почати і закінчити строчку на відстані 0,1см від шва пришивання листочки, ширина шва 1,0-1,5см
17	Обметати зрізи підкладки кишені	На спеціальній машині
18	Припрасувати кишеню	З виворітного боку, а лицьового – через пропрасовувач

Обробка кишені в шві або рельєфі

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти підкладку кишені з двох частин	З основної тканини
2	Позначити місце розташування кишені на частинах основної деталі	Надсічками або милом
3	Пришити підкладку до верхньої (передньої) частини основної деталі (операція1)	На лицьовий бік верхньої (передньої) частини основної деталі покласти одну частину підкладки кишені, випускаючи її на 1-1,5см вище від надсічки лицьовим боком униз 1 пришити швом 1см завширшки
4	Пришити другу частину підкладки до нижньої (бічної) частини основної деталі(операція2)	На лицьовий бік нижньої (бічної) частини основної деталі вкласти другу частину підкладки лицьовим боком униз, випускаючи її на 1,0-1.5см вище від надсічки і пришити швом 1см завширшки
5	Зметати частини основної деталі	Скласти лицьовими боками всередину. Вирівняти зрізи, зрівняти надсічки, відвернути в бік підкладки кишені і зметати. Зробити пропуск у ділянці кишені
6	Зшити частини основної деталі	Машинну строчку прокласти біля зметувальної. На ділянці надсічок з боку бічної частини основної деталі підкласти клаптик бавовняної тканини для закріплення строчки. Зробити пропуск в ділянці кишені.

7	Виметати шов пришивання підкладки кишені до верхньої (передньої) частини основної деталі	Прямими стібками між надсічками, випускаючи кант з передньої частини основної деталі
8	Припрасувати верхній край кишені	З виворітного боку
9	Прокласти оздоблювальну строчку по верхньому краю кишені(операція3)	На ділянці кишені з лицьового боку деталі
10	Запрасувати припуски на шов з'єднання частин основної деталі	У бік передньої частини
11	Зшити підкладку кишені операція4)	Ширина шва 1-1.5см
12	Обметати зрізи підкладки кишені і частин основної деталі	На спеціальній машині
13	Прокласти оздоблювальну строчку вздовж усього шва, який з'єднує частини основної деталі	Так, щоб вона збіглася з оздоблювальною строчкою на ділянці кишені
14	Припрасувати кишеню	З виворітного і лицьового (через пропрасовувач) боків

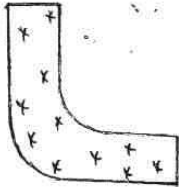
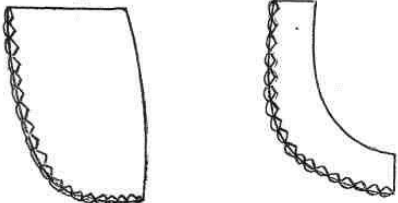
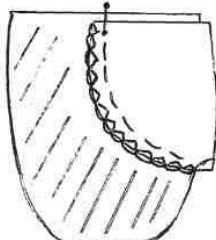
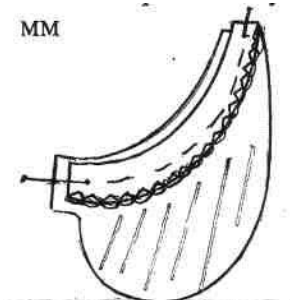
Обробка кишені з листочкою в шві

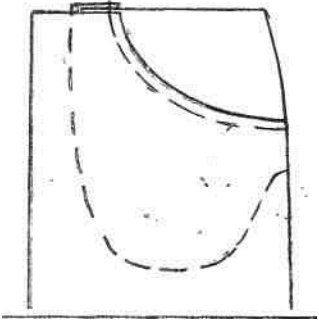
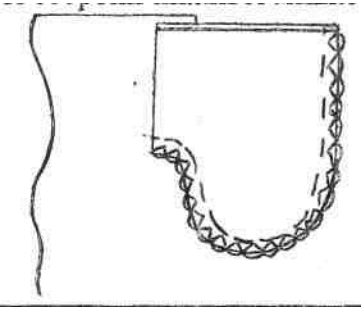
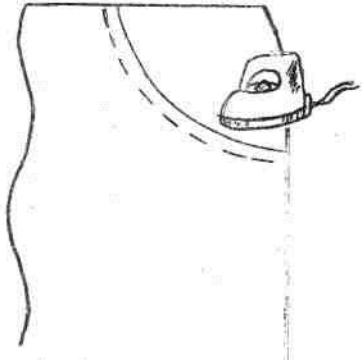
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Викроїти деталі кишені листочку підкладку кишені (з двох частин).	З основної або оздоблюваної тканини. З основної тканини.
2	Назначити ширину листочки в готовому вигляді (лінію пришивання листочки).	Милом з боку підкладки листочки.
3	Позначити місце розташування листочки на частинах основної деталі.	Зробити надсічки або позначити милом.
4	Приметати листочку до верхньої (передньої) основної деталі.	Вкласти лицьовими боками листочку на верхню(передню) основну деталь, сумістити краї листочки з надсічками по краю деталі так щоб зрізи листочки розмістилися в напрямі зрізів основної деталі. Позначена лінія пришивання листочки з боку підкладки листочки сумістилась з лінією, яка з'єднує верхню (передню) основну деталь з нижньою (бічною). Приметати листочку прямими стібками по цій лінії.
5	Пришити листочку по позначеній лінії (операція 1).	Строчку прокласти по строчці приметування.

6	Пришити підкладку кишені до шва пришивання листочки (операція 2).	З боку основної верхньої деталі, випускаючи верхній край підкладки за верхній край листочки на 1-1,5см і направляючи бічний зріз підкладки до зрізів листочки. Ширина шва з боку підкладки 1-1,5см. Якщо кишеня розміщена на складці, бік листочки повинен пришиватися по зовнішньому згину складки.
7	Пришити другу частину підкладки до нижньої (бічної) частини основної деталі (операція 3).	Випустити верхній край підкладки за надсічку на 1-1,5см. Бічні зрізи основної деталі і підкладки зрівняти. Пришити до лінії з'єднання нижньої (бічної) основної деталі з верхньою (передньою).
8	Зметати верхню і нижню частину основних деталей виробу і частини підкладки кишені.	Прямими стібками по лінії з'єднання основних деталей, сумістити надсічки чи контрольні знаки місця розташування кишені з листочкою, обидві частини кишені направити до зрізів припусків на шви, листочку направити на лицьовий бік верхньої частини деталі.
9	Зшити основні деталі виробів і підкладку кишені (операція 4).	Зшити деталі виробу по лінії з'єднання до надсічки, повернути строчку і зшити і підкладку кишені до другої надсічки, ще раз повернути строчку і закінчити зшивання деталей. Ширина шва кишені 1-1,5см.
10	Виметати шов пришивання листочки.	Прямими стібками, направити листочку в бік нижньої частини основної деталі, а припуск на шов пришивання листочки разом з підкладкою направити на виворітний бік верхньої частини деталі.

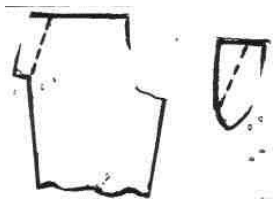
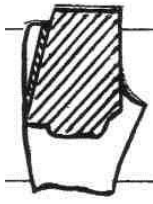
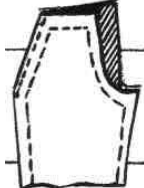
11	Приметати листочку до основної (нижньої) частини деталі.	Листочку розправити і приметати до бічної частини деталі двома строчками, які проходять паралельно кінцям листочки; стежити, щоб не було перекосу частин основної деталі.
12	Припрасувати кишеню і розпрасувати або запрасувати шов з'єднання частин основних деталей.	Припрасувати кишеню з виворітного боку, направити всі припуски на шви на ділянці кишені в бік попередньої верхньої частини деталі. Припуски на шов з'єднання частин деталей розпрасувати або запрасувати також до верхньої (передньої) частини деталі.
13	Закріпити кінці листочки до основної деталі (операція 5).	Настрочити листочку на зшивній машині на відстані, передбаченій моделлю від кінців листочки, або підшити ручними потайними стібками, підкладаючи для міцності з виворітного боку клаптики бавовняної тканини.

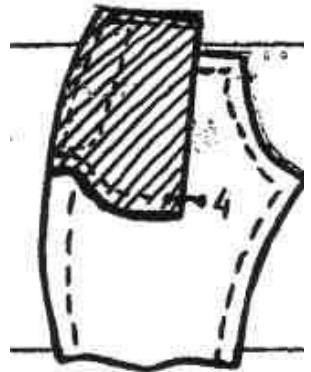
Обробка кишені з відрізним бочком та фігурним входом

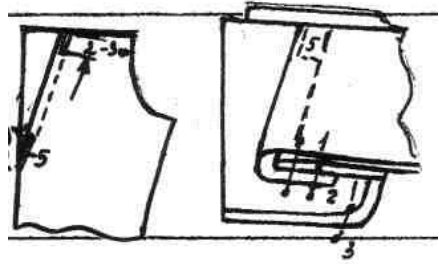
№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Продублювати обшивку	З виворітної сторони, зволожуючи через пропрасовувач
2	Обметати відрізний бочок (підзор) кишені та обшивку	Внутрішній зрізи підзора та обшивки, по лицьовій стороні
3	Настрочити підзор на нижню мішковину	По обметаному зрізові, приклавши підзор виворітною стороною до лицьової сторони нижньої обшивки, урівнюючи верхні та бічні зрізи, ширина шва – 5мм
4	Настрочити обшивку на верхню мішковину	По обметаному зрізові, приклавши обшивку виворітною стороною до лицьової сторони підкладки та урівнюючи зрізи входу в кишеню, ширина шва - 5мм

5	Пришити верхню мішковину до основної деталі	По зрізах входу в кишеню, урівнюючи зрізи, склавши лицем до лица та одночасно пришиваючи обшивку, ширина шва - 5мм
6	Виметати край входу в кишеню	Зі сторони обшивки, утворюючи кант із основної деталі, шириною 1-2мм.
7	Припрасувати край входу в кишеню	З лицьової сторони через пропрасовувач
8	Прокласти оздоблювальну строчку по краю входу в кишеню	З лицьової сторони, ширина шва 5мм (або по моделі)
9	Закріпити оздоблювальну строчку по краю входу в кишеню	По надсічках допоміжною строчкою на відстані 3 мм від зрізів
10	Обшити мішковину кишені	Урівнюючи зрізи, ширина шва 10мм
11	Обметати шов обшивання мішковини	Зі сторони нижньої мішковини
12	Видалити нитки вимотування та припрасувати кишеню в готовому вигляді	З лицьової сторони через пропрасовувач

Обробка кишені з відрізним бочком-підзором

№ операції	Зміст операції	ТУ виконання, графічне зображення.
1	Прокласти копіювальну строчку по місцю розташування кишені	На передній половинці брюк і на бочку-підзорі
2	Приметати мішковину	З виворітного боку. Прямими стібками на відстані 2 см від копіювальної строчки, розмістити косий зріз мішковини на відстані 0,2 см від позначеної лінії кишені на передній половині брюк. Бічний зріз мішковини і половинки брюк вирівняти, верхній зріз мішковини повинен виступати за зріз половинки брюк на 1,0см
3	Приметати або приклеїти пружок в ділянці кишені	На відстані 0,1см від копіювальної строчки у бік мішковини або припуску на підгин
4	Заметати припуск обробки верхнього краю кишені	Прямими стібками 1,0-1,5см завдовжки
5	Застрочити край кишені	Ширина оздоблювальної строчки 0,5см

6	Настрочити припуск обробки верхнього краю кишені на мішковину	На відстані 0,2см від обметаного зрізу припуску трохи відтягти мішковину у бік зрізу банта
7	Настрочити бочок підзор на мішковину	На відстані 0,1см від внутрішнього зрізу бочка підзора, попередньо позначивши місце розташування підзора. На підзорі розкласти передню половину брюк так, щоб збіглися позначені лінії кишені. Приколоти шпильками підзор до мішковини і настрочити проколений бочок-підзор на мішковину
8	Зашити нижню частину мішковини подвійним швом	Ширина першого шва 0,3-0,5см, другого 0,5-0,7см
9	Приметати верхню частину кишені до бочка-підзора	Прямыми стібками 2,0-2,5см завдовжки, сумістити верхні і бічні зрізи і копіювальні строчки бочка-підзора і верхньої частини кишені

10	Настрочити верхній край кишені на бочок-підзор	Оздоблювально-закріпну строчку прокласти на відстані 2,0-3,0см від бічного і верхнього зрізів
		
11	Припрасувати кишеню	З виворітного боку
12	Видалити нитки тимчасового призначення	
13	Відпарити кишеню	З лицьового боку

Термінологічний словник

Ручні роботи

Стібок – це закінчене переплетення ниток, отримане між двома проколами голкою. Його довжина визначається довжиною лицьової нитки і лицьового інтервалу вздовж строчки.

Строчка – ряд повторювальних однорідних стібків.

Зметування – з'єднання двох деталей, приблизно однакових за розмірами по позначених лініях або копіювальних строчок стібками тимчасового призначення (зметування бічних швів та плечових зрізів, зрізів рукавів).

Наметування – з'єднання двох деталей накладених одна на одну стібками тимчасового призначення (наметування пілочки на бортову прокладку, підбортів на пілочку).

Виметування – закріплення обшитого і вивернутого краю деталі стібками тимчасового призначення (з утворенням канта, рамки або розташуванням шва на згині для зберігання визначеної форми).

Заметування - закріплення підігнутого краю деталі, складок, виточок, защипів стібками тимчасового призначення (заметування низу брюк, рукавів, краю коміра по лінії відльоту).

Обметування – ниткове закріплення зрізу деталі або країв прорізу стібками постійного призначення з метою запобігання обсипання (обметування відкритих швів, петель тощо).

Приметування – тимчасове з'єднання дрібної деталі з більшою стібками тимчасового призначення

Машинні роботи

Машинний шов – це з'єднання деталей однією або кількома нитковими строчками.

Припуск тканини на шов – це відстань від строчки до зрізів обсипання ниток із зрізів тканини, засобів закріплення зрізів і конструкції шва.

Зшивання ниткове з'єднання двох або кількох однакових або майже однакових за розмірами деталей по суміщених зрізах або лініях. Зшивають бічні та плечові зрізи, зрізи рукавів, виточки.

Пришивання з'єднання двох або кількох різних за розмірами деталей. Пришивають надставки до підбортів, клапани до пілочок, манжети до рукавів.

Обшивання з'єднання двох деталей по краю з наступним вивертанням їх на лицьову сторону. Обшивають клапани, комір по відльоту, борти, хлястики.

Настрочування прокладання строчки при накладенні однієї деталі на іншу для їхнього з'єднання: закріплення припусків шва і складок, спрямованих в один бік. Настрочують бічні і плечові шви, кокетки, накладні кишені, складки.

Вшивання ниткове з'єднання двох деталей по овалному контуру. Вшивають рукави у пройми, нижній комір у горловину, ластовицю у виробх із суцільно кроєними рукавами.

Розстрочування прокладання строчки на деталях для закріплення припусків на шви і складок, спрямовані у протилежні боки. Розстрочують шви рукавів, спинку, шви з'єднання зустрічних складок

Застрочування прокладання строчки для закріплення підігнутого краю деталі або виробу, складок, виточок, защипів. Застрочують внутрішні краї обточок, низ штанів, рукава у виробх з бавовняних тканин.

Окантування обробка зрізів деталей або швів смужкою з основної або іншої тканини, тасьмою для обробки краю або захисту зрізів від обсипання. Окантовують горловини, пройми, краї бортів, підборта, зрізи швів, низ виробу у верхньому одязі.

Волого-теплова обробка

Пропрасовувач це шматок прямокутної або квадратної форми тонкої лляної або полотняної тканини.

Волого-теплова обробка .

Обробка деталей та виробів за допомогою спеціального обладнання з використанням вологи, тепла і тиску.

Обробка деталей у процесі виготовлення (внутрішньо-процесна) і при остаточній обробці (остаточна).

Прасувальна обробка деталей.

Виконання ряду операцій волого-теплової обробки деталей виробу за допомогою прасувального обладнання. Надання деталям бажаної форми і виконання інших операцій по обробці швів і країв деталей.

Пресування.

Виконання ряду операцій ВТО деталей виробу за допомогою пресу з метою зменшення товщини шва, краю або закріплення швів у потрібному положенні. пресування країв бортів, низу виробу, складу та ін.

Розпрасування.

Розкладання припусків на шви або складок у різні сторони і закріплення їх у такому положенні за допомогою праски або пресу. Розпрасування бічних швів, плечових швів, швів рукавів тощо.

Запрасування.

Укладання країв деталей, припусків шва або складок на одну сторону і закріплення їх у такому положенні за допомогою праски або пресу. Запресовування середнього шва спинки, швів рукавів, рельєфів, складок та ін.

Припрасування.

Зменшення товщини шва , згину складок або краю деталі за допомогою праски або пресу. Припасовування кишень, бортів, коміра, складок.

Зпрасування.

Скорочення краю або окремих ділянок виробу за допомогою ВТО для одержання опуклих форм на суміжних ділянках. Спресовування країв пілочки для одержання опуклості в області грудей , спинки, слабини в кінцях виточок.

Відтягування.

Подовження краю деталі для одержання увігнутої форми на суміжній ділянці. Відтягування переднього зрізу рукава, зрізу стійки нижнього коміра.

Відпарювання.

Обробка виробу паром для видалення з деталей лас, що виникли в результаті прасування. Відпарювання готових виробів.

Пропрасування.

Видалення згинів таза минів на тканині або деталях виробу праскою. Пропрасовування тканини перед розкроєм, деталей – перед обробкою.

Пропарювання.

Насичення виробу паром.

Пропарювання виробу або окремих деталей перед пресуванням або одночасно з пресуванням.

Декатирування.

Обробка тканини паром і просушування для запобігання наступної усадки. Обробка тканини перед розкроєм.

Список використаних джерел

1. Є.Я. Борецька, П.М.Малюга «Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу».
2. А.Т.Труханов, В.В.Ісаєв, О.В.Рейнова. «Основи швейного виробництва».
3. М.В.Головніна, В.М.Михайлець, А.М.Ямпольська «Технологія обробки деталей швейних виробів».
4. Н.В.Батраченко, В.П.Головінов, Н.М.Каменєва. «Технологія виготовлення жіночого одягу»
5. Е.Н. Юдина "Шейте сами", 1992 г.